

37 §

244/02.05.02.02.00/2016

VTR (valtion tutkimusrahoitus) 2018 dosenttiluokan rahoituksen päättäminen

Erva-tutkimustoimikunta 27.11.2019 37 §

Valmistelija:

lakimies Risto Salmi, puh. 044 717 9685

sähköpostiosoite: risto.salmi@kuh.fi

1. Asian tausta

1.1. Itä-Suomen hallinto-oikeuden päätös

Itä-Suomen hallinto-oikeus (Hao) on lainvoimaisella päätöksellään 9.7.2019 numero 19/0149/3 kumonnut Kuopion yliopistollisen sairaalan erityisvastuualueen tutkimustoimikunnan (erva-tutkimustoimikunta) päätöksen 24.5.2018 § 17 ja kumonnut ja poistanut erva-tutkimustoimikunnan päätöksen 12.3.2018 § 3 ja kumonnut erva-tutkimustoimikunnan päätöksen 8.11.2017 § 17 tutkimusrahoituksen dosenttitason jakoluokan osalta ja palauttanut asian näiltä osin erva-tutkimustoimikunnalle uudelleen käsiteltäväksi.

Hao on lausunut päätöksensä lopussa, että asian uudelleen käsittelyssä on otettava asianmukaisesti huomioon hallintolain esteellisyyttä ja asianosaisten kuulemista koskevat vaatimukset.

1.2. Menettelyvirhe

Edellä mainituissa erva- tutkimustoimikunnan kokouksissa on 8.11.2017 ja 12.3.2018 ollut useampi esteellinen henkilö päättämässä dosenttitason rahoituksesta. Edellä mainittuja päätöksiä rasittaa siten esteellisyyden aiheuttama vakava menettelyvirhe. Asiassa on menetelty tältä osin hallintolain 27 ja 28 §:ien vastaisesti. Esteellinen päätöksentekijä ei ole ottanut omaaloitteisesti esteellisyyttään päätöksentekijänä huomioon. Tämä omaaloitteinen esteellisyyden arvioiminen ja huomioon ottaminen on kunkin päätöksentekijän, esittelijän ja asian valmistelijan velvollisuus.

1.3. Kuulemisvirhe

Asiassa on kaikissa kokouksissa ollut kuulemisvirhe siltä osin, että rahoituksen hakijoita ei ole kuultu erva-tutkimustoimikunnan alihankintana Istekki Oy:ltä (Istekki) tilaamassa tietokoneohjelman laskentakaavassa tapahtuneesta virheestä. Hakijoita olisi tullut kuulla sen johdosta, että kokouksen 8.11.2017 jälkeen, jossa on §:n 17 kohdalla tehty päätös dosenttitason rahoituksesta vuodelle 2018 on havaittu virhe. Virhe on vaikuttanut dosenttitason rahoituksen pisteytykseen, prosenttiosuuksiin ja lopullisen tutkimusrahoituksen saantiin. Päätöksen 8.11.2017 § 17:n mukaan jotkut hakijat ovat saaneet rahoitusta enemmän, vastaavasti toiset vähemmän. Joidenkin rahoituspäätökseen virhe ei ole vaikuttanut lainkaan. Virheen korjauksen

jälkeen yksi hakijoista rahoituspäätöksen mukaan nousi rahoituksen saajaksi ja yksi putosi kokonaan pois VTR- rahoituksen piiristä.

Hallintolain 34 §:n mukaan asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä selaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisemiseen. Virhe ja sen oma-aloitteinen korjaaminen ovat oleellisesti vaikuttaneet dosenttitason tutkimusrahoituspäätöksen. Päätös on muuttunut hakemusten pisteytyksen, prosenttiosuuksien jakaantumisesta Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen rahoituksesta (STM asetus) asetuksen painopistealueille ja tutkimusrahoituksen saantiin.

Tällä perusteella asianosaisia olisi pitänyt ennen päätöksen tekemistä kuulla IsteKin virheestä ja sen seurauksista. Asiaa ei olisi saanut ratkaista siten, että asianosaisille on lähetty 12.12.2017 kirje, jossa on ilmoitettu IsteKin virheen olevan laskuvirhe ja ilmoitettu, että asiassa ei tulla tekemään uutta päätöstä. Asiassa on tällä perusteella ollut kuulemisvirhe, sillä vaikka asianosaisille on annettu mahdollisuus lausua virheestä 3.1.2018 klo 15.00 mennessä on samalla ilmoitettu, että miten asia korjataan ja että asiassa ei tulla tekemään uutta päätöstä.

1.4. IsteKin virhe

Virhe on tapahtunut siten, että IsteKissä ovat alun perin tuotantoon asennetussa laskentakaavassa menneet sekaisin STM:n asetuksen 2 ja 3 pykälien painopistealueet 4 ja painopistealueiden 5-7 kokonaisuus. IsteKin eTutkija-järjestelmä on laskenut osalle hakijoista virheelliset pisteet hankkeen jakautumisesta painopistealueille. Tämä on vaikuttanut siten, että osalle hakemuksista on annettu virheellinen pistemäärä.

IsteKki on antanut selvityksen virheestä, 5.12.2017 päiväämällä kirjelmällä. IsteKki on selvityksessään lausunut, että eTutkijan VTR- haun hakemuksen pisteenlaskun toteutuksessa ja tuotantoon asennetussa laskentakaavassa havaittiin tilaajan toimesta (erva-tutkimustoimikunta) virhe 1.12.2017. Ongelma oli IsteKin lausunnon ja käsityksen mukaan ensin saatu korjattua jo tilaajan ilmoittamana päivänä 1.12.2017. Näin ei kuitenkaan todellisuudessa lausunnon mukaan tapahtunut, vaan ongelman selvittelyä jatkettiin IsteKissä ja virhe laskentakaavassa saatiin paikannettua 4.12. 2017 noin klo 10.30. Korjaus toteutettiin ja siitä ilmoitettiin tilaajan yhteyshenkilölle.

Virhe esiintyi IsteKin mukaan vain tiettyjen ehtojen toteutuessa. Kyseinen virhe saatiin korjattua IsteKissä 4.12.2017. Kyseessä oli IsteKin mukaan inhimillinen virhe koodissa, jossa painoalue 4 ja painoalueen 5-7 prosenttirajat olivat menneet ristiin. IsteKin selvityksen mukaan tämän johdosta osalle hakemuksista tuli virheellinen pistemäärä.

1.5. Hallintopäätöksen perusteleminen

Hallintolain 44 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan kirjallisesta hallintopäätöksestä on käytävä selvästi ilmi päätöksen perustelut ja yksilöity tieto siitä, mihin asianosainen on oikeutettu tai velvoitettu taikka miten asia muutoin on ratkaistu. Hallintopäätöksen perusteluvelvollisuus käy ilmi hallintolain

45 §:n 1 momentista. Perusteluissa on ilmoitettava, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet ratkaisuun sekä mainittava sovelletut säännökset.

Erva-tutkimustoimikunnan kolmannessa päätöksessä 24.5.2018 § 17 on ollut Hao:n mukaan kuulemisvirheen lisäksi virhe päätöksen sisällön ja perustelujen puutteellisuuden osalta.

2. Esteellisyys

Todetaan erikseen, että erva-tutkimustoimikunnan 27.11.2019 päätös tehdään hallintolain mukaan esteettömässä kokoonpanossa. Myös kokouksen päätöksen esittelijä ja valmistelijat ovat olleet esteettömiä. Tähän on päätöksessä kiinnitetty erityistä huomiota ottaen huomioon hallintolain 27 ja 28 §:ien säännökset.

3. Kuuleminen

Kaikille dosenttitason hakijoille on perjantaina 25.10.2019 lähetetty samana päivänä päivätyt kirjatut kuulemiskirjeet. Kuulemiskirjeessä on selostettu yllä mainittu (kohdassa 1.4.) Istekissä tapahtunut virhe. Kuulemiskirjeessä on myös mainittu se seikka, että virheen seurauksena erva-tutkimustoimikunnalle esitettävän rahoitusjaon %-osuudet ja euromäärät osittain muuttuvat. Kuulemiskirjeen 25.10.2019 liitteenä ovat olleet dosenttitason VTR-tutkimushanhakemukset 2018 alkuperäisenä (alkuperäinen taulukko) ja taulukko samalla otsikolla vuoden 2018 hausta korjattuna (korjattu taulukko). Kuulemiskirjeessä on pyydetty antamaan 11.11.2019 mennessä perusteltu kirjallinen lausunto selostetusta asiasta ennen päätöksen tekemistä. Samalla on pyydetty selitystä kaikista sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun.

Dosenttitason VTR-tutkimushanhakemukset 2018 alkuperäisessä ja korjatussa (yhdessä hakemustaulukot) hakemustaulukoissa molemmissa ovat olleet näkyvillä hakija, organisaatio, tutkimushankkeen nimi ja merkintä siitä onko kyse uudesta vai meneillään olevasta tutkimuksesta. Lisäksi hakemustaulukoissa on molemmissa sekä alkuperäisessä että korjatussa taulukossa ollut mukana esitys kokonaisrahoituksesta prosenttiyksikköinä ja euromäärinä.

Kuulemiskirjeen liitteenä ovat lisäksi olleet yllä selostettu Istekin 5.12.2017 päiväämä kirjallinen selvitys virheestä.

Lisäksi kuulemiskirjeen liitteenä on ollut jokaisen dosenttiluokan hakijan oman hanhakemuksen hakijakohtainen arviointikohta korjattuna.

Määräpäivään mennessä on erva-tutkimustoimikunnalle saapunut yksi vastauskirjelmä, joka on päivätty 6.11.2019. Kirjelmä on otsikoitu: "Vastaus KYS-erva tutkimustoimikunnan 25.10.2019 päiväämän kuulemiskirjeeseen koskien Itä-Suomen hallinto-oikeuden kumoamia erva-tutkimustoimikunnan päätöksiä vuoden 2018 valtion tutkimusrahoituksen (VTR) jaosta" (vastauskirjelmä). Tämä vastauskirjelmä liitetään erva-tutkimustoimikunnan päätökseen.

4. Vastauskirjelmän sisällöstä

Vastauskirjelmän yleisessä johdanto-osassa vastauskirjelmän laatija (laatija) on vaatinut erva-tutkimustoimikuntaa ottamaan huomioon esittelytehtävissä kirjelmän sisältö. Lisäksi on vaadittu erva-tutkimustoimikuntaa Hao:n edellyttämällä tavalla perustelemaan hallintopäätöksensä.

Tämän jälkeen vastauskirjelmän laatija on perustellut vastauskirjelmässä kuudessa eri kohdassa.

- 1- kohdassa on selostettu asiassa tapahtunut historia, jossa on mainittu erva-tutkimustoimikunnan päätökset ja niiden kumoutuminen ja poistaminen Hao:ssa. Lisäksi kohdassa on selostettu Hao:n päätöksen sisältöä ja vaadittu, että jatkossa erva-toimikunnan esittelijä ja lakimies noudattavat lakia ja hyvää hallintomenettelyä.
- 2- kohdassa on selostettu, että erva-tutkimustoimikunta teki 8.11.2017 päätöksen VTR-rahojen jaosta ja että päätöksestä lähetettiin rahoitettaville hakijoille ilmoituskirje 28.11.2017, jossa myös laatijan rahoitushakemus oli hyväksytty. Kohdan mukaan vastauskirjelmässä 25.10.2019 tämä on nimetty yllä mainitun mukaan alkuperäiseksi jakotaulukoksi.

Lisäksi laatija on kiinnittänyt huomiota kahteen seikkaan. Ensiksi siihen, että erva-toimikunta teki päätöksensä rahoituksen jaosta 8.11.2017 nimienomaan tämän alkuperäisen jakotaulukon mukaan. Toiseksi vastauskirjelmässä kiinnitetään huomiota siihen, että Hao on nyt kumonnut tämän 8.11.2017 § 17 päätöksen. Tässä kohdassa laatija on painottanut vastauskirjelmässään Hao:n kumoamisen syytä, että kyseessä on ollut menettelyvirhe johtuen esteellisistä toimikunnan jäsenistä.

Vastauskirjelmän tässä kohdassa arvostellaan erva-tutkimustoimikuntaa yleisesti tähän astisesta menettelystä ja siitä, että laatijan esiin tuomaa menettelyvirhettä ei ole ajoissa korjattu ilman Hao:n käsittelyä.

Laatija tuo lisäksi esiin hallintolain 50 §:n sisällön. Tämän lisäksi laatija painottaa, että hänen hakemuksessaan ei ole ollut mitään virhettä, eikä virhe ole aiheutunut laatijan omasta menettelystä. Laatija ilmoittaa, että tämän johdosta hän ei suostu päätöksen 8.11.2017 §17 korjaamiseen omaksi vahingokseen. Laatija vaatii rahoitushakemuksensa hyväksymistä alkuperäisen jakotaulukon ja tehdyn päätöksen mukaisesti.

- 3- kohdassa vastauskirjelmässä tuodaan esiin se seikka, että korjattu jakotaulukko tuotiin esiin varsin myöhään 13.12.2017.

Samalla laatija selostaa, että em. kirjelmässä tuotiin esiin se seikka, että samalla julkisuuteen annettiin tieto, että virhe oli Istekiltä tilatussa ilmeisenä alihankintatyönä tehdyssä selvityksessä koskien hankkeiden jakaantumista STM:n painopistealuille. Laatijan mukaan todetaan, että jos asiaa tarkastellaan tästä näkökulmasta niin siihen sovelletaan hallintolain 50 §:n 1 kohtaa, jossa on kyse asiavirheen korjaamisesta eli pää-

tös perustuu laatijan mukaan selvästi virheelliseen ja puutteelliseen selvitykseen.

Hakija tuo esiin sen seikan, että erva-tutkimustoimikunta ei tehnyt min-käänlaista päätöstä ns. korjatusta jakotaulukosta kokouksessaan 8.11.2017. Laatijan mukaan tämä korjattu jakotaulukko on nykyisen käsittelyn kannalta tulevassa kokouksessa 27.11.2019 merkityksetön, eikä se kuulu Hao:n kumoaman päätöksen 8.11.2017 § 17 käsittelyyn.

Tässä kohdassa laatija toteaa edelleen, että hänen rahoitushakemuksessaan ei ollut mitään virhettä, eikä virhe aiheutunut hänen menettelystään. Laatija ei tämän vuoksi suostu päätöksen 8.11.2017 § 17 korjaamiseen vahingokseen, vaan vaatii rahoitushakemuksensa hyväksymistä alkuperäisen jakotaulukon ja tehdyn päätöksen mukaisesti.

Laatijan mukaan vastauskirjelmässä hän käsittelee asiaa laskuvirheen kannalta siten, että laskuvirheen korjaaminen johtaisi hänen kannaltaan kohtuuttomaan lopputulokseen ja viittaa tältä osin hallintolain 51 §:ään. Laatija edelleen toteaa, että hänen hakemuksessaan ei ollut mitään virhettä. Laatijan mukaan hänen hakemuksessaan ei ollut virhettä, pisteytyksessä tai menettelyssä, joten viranomaisen virhettä ei saa jo lähtökohtaisesti korjata hänen vahingokseen hallintolain sanamuodon mukaan.

- 4- kohdassa laatija tuo esiin erva-tutkimustoimikunnan esityslistan 10.10.2019 ja sen puutteellisuuden §:n 4 kohdalta. Asianumero 4 esittelytekstissä ei tuoda laatijan mukaan esille sitä, että päätöksessä 12.3.2018 § 3 oli menettelyvirhe johtuen esteellisistä henkilöistä asiaa päätettäessä. Niin ikään laatijan mukaan tekstissä ei tuoda esille sitäkään, että päätöksessä 8.11.2017 § oli menettelyvirhe johtuen useista esteellisistä toimikunnan jäsenistä rahoituspäätöstä tehtäessä.

Vastauskirjelmän mukaan Hao on 9.7.2019 kumonnut rahoituspäätöksen 8.11.2017 ja palauttanut asian dosenttitason jakoluokan osalta. Samalla vastauskirjelmän mukaan tämä johtuu Hao:n selkeästä ilmoituksesta, että tämä on johtunut menettelyvirheestä.

Laatijan mukaan tämä sama virhe toistuu esityslistan 10.10.2019 tekstissä, eikä menettelyvirhettä edelleenkään haluta tunnustaa. Esittelytekstissä 10.10.2019 viitataan laatijan mukaan vain merkityksettömään laskuvirheeseen painopistealueiden pisteissä.

Tämä sama laiminlyönti ilmenee laatijan mukaan edelleen 25.10.2019 päivätyn kuulemiskirjeen tekstissä.

- 5- kohdassa laatija on saanut vastauskirjelmänsä mukaan kuulemiskirjeen mukana kopion siitä, millä tavalla laatijan rahoitushakemus sijoittuu STM:n painopistealueille prosentiosuuksittain. Laatija toteaa, että saadun paperin mukaan jokaiseen seitsemään STM:n painopistealueeseen on laatijalle merkitty 0 %. Tähän seikkaan on laatijan mukaan saatava perusteellinen erva-tutkimustoimikunnan vastaus, koska laatijan mukaan hänelle on tämän mukaan laskettu liian matalat painopistealuepisteet.

- 6- kohdan mukaan vastauskirjelmässä edellytetään erva-tutkimustoimikunnalta joustavuutta, kohtuullisuutta, oikeudenmukaisuutta ja hyvää hallintomenettelyä.

5. Perustelut

5.1. Hao:n päätöksen merkitys

Hao on lainvoimaisella päätöksellään 9.7.2019 kumonnut erva-tutkimustoimikunnan päätöksen 24.5.2018 § 17 kuulemisvirheen, päätöksen sisällön ja perustelujen puuteellisuuden vuoksi. Hao on samalla päätöksellä kumonnut ja poistanut erva-tutkimustoimikunnan päätöksen, 12.3.2018 § 3, jossa on ollut mukana esteellisiä henkilöitä, joka on menettelyvirhe. Samoin Hao on kumonnut erva-tutkimustoimikunnan päätöksen 8.11.2017 § 17 siinä olevan menettelyvirheen johdosta. Hao on palauttanut asian samassa päätöksessään erva-tutkimustoimikunnan uudelleen käsiteltäväksi.

Yhteenvedona voidaan todeta, että kaikki kolme erva-tutkimustoimikunnan päätöstä on Hao:n toimesta kumottu tai kumottu ja poistettu. Samassa hallinto-oikeuden päätöksessä on asia palautettu erva-tutkimustoimikunnan uudelleen käsiteltäväksi.

Kun hallintopäätös kumotaan merkitsee se sitä, että päätöstä asiasta ei ole olemassa. Tällöin hallintopäätös on tehtävä uudestaan niiden seikkojen, selvitysten, lausuntojen ja todisteiden perusteella, jotka olisi tullut ottaa huomioon ennen ensimmäisen hallintopäätöksen tekoa. Samoin huomioon on otettava lausunnot, todisteet, selvitykset ja seikat, jotka ovat tulleet myöhemmin erva-tutkimustoimikunnan tietoon jollain tavalla. Hallintopäätös on todettu lainvoimaisella tuomiolla lain vastaiseksi ja se on palautettu uudelleen käsiteltäväksi. Tämän johdosta ei olemassa mitään päätöstä dosenttitason VTR-rahojen jaosta vuodelle 2018.

Nyt erva-tutkimustoimikunnan on tehtävä lainmukainen päätös niiden seikkojen, kuulemisen, ja todisteiden valossa, jotka sillä on tai olisi pitänyt olla käytössään ennen ensimmäisen päätöksen tekoa marraskuussa 2017 tai ovat myöhemmin tulleet ilmi päätökseen vaikuttavalla tavalla.

5.2. VTR- rahojen jaon säädöspерusteet

Keskeisenä oikeuskysymyksenä VTR-rahojen jaossa on se, että millä perusteella VTR-rahat tulee dosenttiluokassa jakaa.

Kaikessa hallintomenettelyssä on noudatettava laillisuusperiaatetta. Tämä laillisuusperiaate on asetettava kaiken muun edelle ennen kuin varsinaisia oikeuskysymyksiä asiassa käsitellään. Hallintopäätöksen tekijän, olipa se virkamies tai monijäseninen toimielin, on tunnettava viran puolesta lain si-

sältö. Tässä se tarkoittaa sitä, että erva-tutkimustoimikunnan on tunnettava VTR-rahojen jakoon vaikuttavien säädösten sisältö.

VTR-rahojen jaossa oikeusohjeena on käytettävä terveydenhuoltolain asiaa käsitteleviä 61-63 pykälää.

Lisäksi on noudatettava oikeusohjeena STM:n asetusta, jossa asetuksen 2 §:ssä on määrätty yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen painopistealueet. STM:n asetuksen 3 §:ssä on säädetty, että erva-tutkimustoimikuntien on ohjattava rahoitus jakaantuen prosenttiosuuksin näille painopistealueille.

KYS erva-tutkimustoimikunta käyttää hankehakemusten arviointiin riippumattomia ulkopuolisia asiantuntijoita arvioijina.

Valtionavustuslaissa säädetään VTR-rahoituksen korvauksen maksamiseen, menettelyyn ja muutoksenhakuun liittyvistä kysymyksistä. Näistä säädetään valtionavustuslain 20, 21, 24-26, 28, 29, 30 ja 34 pykälissä.

5.3. Oikeuskysymykset

5.3.1. VTR-rahojen jakolistat

Asiassa keskeisenä oikeuskysymyksenä on ratkaistava se seikka, että kumpaa VTR-rahojen jaon dosenttiluokan jakolistaa on noudatettava. Tämä kysymys on se, että, onko noudatettava alkuperäistä jakolistaa, joka on todettu virheelliseksi 1.12.2017 vai onko noudatettava korjattua jakolistaa, jossa Isteikin virhe on korjattu. Isteikki on 5.12.2017 todennut korjatun jakolistan oikeaksi kirjelmässään erva-tutkimustoimikunnalle.

Nämä molemmat jakolistat on toimitettu dosenttiluokan rahoituksen hakijoille. Virheen korjaamisen vaikutukset ovat, että yksi hakemus jää kokonaan ilman VTR- rahoitusta ja yksi tulee rahoituksen saamaan tämän tilalle. Lisäksi neljän hakijan rahoitus vähenee, viiden hakijan rahoitus lisääntyy ja seitsemän hakijan osalta dosenttiluokan VTR-rahoituksen saannissa ei tapahdu muutoksia.

Erva-tutkimustoimikunnan on jaettava VTR-hakemuksille tutkimusrahat STM:n asetuksessa säädetyllä tavalla. STM:n painopistealueet on huomioitava virheettömällä tavalla VTR-rahojen hakemuksille. Hankehakemusten ulkopuolisten arvioijien tehtävänä on arvioida tutkimushankkeiden laatua.

VTR- rahojen jaon tulee tapahtua virheettömässä menettelyssä tutkimushankkeiden jakaantumisesta STM:n painopistealueille. Ulkopuolisten arvioijien on tehtävä arviointinsa tutkimushankkeiden laadun suhteen puolueettomasti tieteellisin perustein. Erva-tutkimustoimikunnan on tehtävä päätöksensä lakien, asetuksen ja päättämiensä haku- ja arviointiohjeiden mukaisesti. Päätös tulee tehdä hyvää hallintotapaa noudattaen esteettömässä kokoonpanossa ja noudattaa asianosasten kuulemisen periaatetta.

5.3.2. Asiavirhe vai laskuvirhe

Asiavirheellä tarkoitetaan hallintopäätöksen teon perusteena olevien selvitysten tai oikeudellisten perusteiden selvää virheellisyyttä tai ilmeistä puutteellisuutta. Asiavirheet liittyvät siten päätöksenteon perusteena oleviin faktoihin ja normeihin sekä niiden arviointiin.¹ Asiavirhe on sellainen seikka, joka johtaa toteutuessaan välttämättä hallintopäätöksen väärään lopputulokseen.

Kirjoitusvirheellä tarkoitetaan päätöksessä olevaa ilmeistä kirjoitus tai laskuvirhettä. Tällainen virhe johtuu lähinnä teknisistä syistä, kuten tallennus- tai tulostusvirheestä tai laskutoimituksen väärästä suorittamisesta.² Lasku- tai kirjoitusvirhe on selvästi havaittava yksinkertainen virhe, joka sekin toteutuessaan johtaa väärään lopputulokseen hallintopäätöksessä.

Istekissä on tapahtunut virhe laskentakaavassa. Istekin 5.12.2017 antaman selvityksen mukaan virhe esiintyi vain tiettyjen ehtojen toteutuessa. Istekin virhe on nimenomaisesti ollut laskentakaavassa ei laskutoimituksessa. Virhe on toteutunut vain tiettyjen ehtojen toteutuessa. Tämä tarkoittaa sitä, että virhe ei ilmeisesti ole toteutunut kaikkien dosenttiluokan hakijoiden kohdalla. Sitä ilmentää se, että kaikkien hakijoiden painopistealueiden pisteet eivät ole muuttuneet.

Laskukaavassa oleva virhe on ilmeinen asiavirhe. Laskukaavan virhe ei ole helposti havaittavissa oleva laskutoimitus, joka olisi rinnastettavissa kirjoitusvirheeseen. Asia on ratkaiseva seikka rahoituksen saannin kannalta, jota ei voida korjata laskuvirheen korjauksena. Tällaisen virheen korjaaminen edellyttää uutta hallintoviranomaisen päätöstä, joka tässä tapauksessa on erva- tutkimustoimikunta.

Sillä väitteellä, joka on kuulemiskirjeen laatija tehnyt siitä, että asiaa ei voida korjata hallintolain 50 §:n mukaan asianosaisen vahingoksi ei ole asiassa merkitystä. Tämä sen johdosta, koska ei ole olemassa mitään erva- tutkimustoimikunnan päätöstä, jota korjataan, vaan asiassa tehdään uusi lainmukainen päätös.

Sama koskee sitä tilannetta, että jos virhe jostain syystä katsottaisiin laskuvirheeksi. Esitetyn väitteen mukaisesti erva-tutkimustoimikunta ei voi myöskään harkita päätösten kohtuullisuutta hallintolain 51 §:n perusteella. Tämä johtuu siitä, että ei ole olemassa erva-tutkimustoimikunnan päätöstä, jota korjataan, vaan erva-tutkimustoimikunta tekee virheettömän päätöksen.

5.3.3. Kuulemiskirjeen 25.10.2019 virhe

Kuulemiskirjeen vastauksen laatija on esittänyt sen seikan siitä, että 25.10.2019 kuulemiskirjeen liitteessä on hänen kohdalleen kaikkien STM:n asetuksen painopistealueille merkitty laatijan tutkimushankkeelle 0%.

¹ Olli Mäenpää, hallinto-oikeus, Helsinki 2018. s. 585

² Mäenpää, s. 591

Jokaiselle 53 dosenttitason hakijalle on lähetetty 25.10.2019 kuulemiskirje, jonka liitteenä on ollut jokaisen oman hakemuksen arviointikoonta. Hakijan ja kaikkien muidenkin kuulemiskirjeen liitteenä olleissa hakijakohtaisessa arviointikoonnassa on tämä sama puute. Kuulemiskirjeen mukana olleessa hakijakohtaisessa arviointikoonnassa näkyy tutkimuksen sijoittuminen STM:n painopistealueille prosenttiosuuksittain; merkittynä 0 %.

Tästä on olemassa Isteikin antama tiedote (liite), joka on päivätty 21.11.2019, jossa asia on selvitetty.

Isteikin 21.11.2019 tiedotteen mukaan eTutkija-sovellukseen on tehty toiminnallinen muutos 07-08/2018, jonka johdosta VTR 2019 arviointien yhteenvedon käsitellään eri tavoin kuin vuoden 2018 VTR arviointien yhteenvedon näkymää. Muutoksen johdosta vuoden 2018 ja sitä aikaisempien vuosien (jo käsiteltyjen) hakemusten yhteenvedossa näytetään arvo 0 % kohdassa *Tutkimuksen sijoittuminen painoalueille prosenttiosuuksittain*.

Kyseessä on sovellukseen toteutettu toiminnallinen muutos, jonka johdosta yhteenvedossa ei näytetä aikaisemman vuoden hakemusten saamia painoalueprosentteja. Hakemuksien painoalueiden tiedot ovat tallessa sovelluksessa, vaikka niitä ei VTR 2018 arviointien yhteenvedossa näytetä. Kysymyksessä ei ole virhe vaan sovelluksen toiminnallinen muutos. Toiminnallista muutosta tulevien vuosien arviointien näkymään suunnitellaan ja toteutetaan yhteistyössä asiakkaan kanssa.

Lopputuloksena on joka tapauksessa se, että STM:n painoalueille jakaantumisen voi todeta hakijakohtaisen liitteen loppuosassa olevasta arviointiosiosta, jonka kohdassa 5 tuodaan esille STM:n painopistealueille jakaantumisen saatu pistemäärä. Samassa kohdassa mainitaan alin rahoitusta saanut mediaanipistemäärä, jolla Valtion tutkimusrahoitusta on kyseisessä vuoden 2018 haussa saanut. Tässä kohdassa mainitaan myös kunkin hakijan saama mediaanipistemäärä.

5.3.4. KYS erva-tutkimustoimikunnan kokous 10.10.2019

Erva-tutkimustoimikunnan kokouksen 10.10.2019 ja sen esityslistaan, johon kuulemiskirjeen laatija viittaa, ei ole käsitelty vuoden 2018 VTR-rahoitusta. Kokouksessa on annettu tiedoksi Hao:n päätös. Kokouksessa 10.10.2019 ei ole millään tavoin käsitelty vuoden 2018 VTR-rahoitusta.

6. Johtopäätökset

Kaikesta edellä mainitusta on tehtävä se johtopäätös, että erva-tutkimustoimikunta päättää vuoden 2018 dosenttiluokan VTR-rahojen jaon siten, että VTR-rahastusta jaetaan oikeaksi todetun korjatun dosenttijakotaulukon mukaisesti.

Korjatun dosenttijakotaulukon perusteella on laadittava ja myös laadittu virheetön ehdotus dosenttiluokan 2018 VTR rahojen jakotaulukoksi prosenttiosuuksien ja euromäärien suhteen.

Esitys

KYS erva-tutkimustoimikunnan puheenjohtaja:

Esityksessä otetaan huomioon lainsäädäntö, erva-tutkimustoimikunnan haku- ja arviointiohjeet, perusteluvelvollisuus, päätöksentekijöiden esteettömyys, asianosaisten kuuleminen.

Dosenttiluokan hakemuksista on laadittu ehdotus VTR 2018 rahoituksen jaosta.

Dosenttiluokan VTR 2018 jaetaan johtopäätöksen mukaisen virheettömän jakotaulukon mukaisesti.

KYS erva-tutkimustoimikunta keskustelee VTR:n hausta, arvioinnista, jaosta ja tekee tutkimusrahoituspäätöksen vuoden 2018 dosenttiluokan VTR-rahoituksen jaosta. KYS erva-tutkimustoimikunta päättää valtuuttaa Tiedepalvelukeskuksen huolehtimaan päätöksen toimeenpanosta.

Päätös

KYS erva-tutkimustoimikunta päätti hyväksyä esityksen mukaisesti.

Liitteet

- 1 Päätös: Valtion tutkimusrahoitusta koskeva valitus ja kantelu
- 2 Kuuleminen dosenttitason valtion tutkimusrahoituksen jaosta vuodelle 2018
- 3 Vastaus kuulemiskirjeeseen
- 4 Istekin tiedote eTutkija sovelluksen arvioinnin yhteenvedon näkymän muutoksesta.pdf

Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri

Erva-tutkimustoimikunta

Pöytäkirja

27.11.2019

5/2019

37 §

11 (11)